

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

Versie 1.1 01-01-2026

1

Huisregels

- Volg de instructies van de docent op
- Ontruimingsprocedure en verzamelplaats
- No-play procedure
- Mobiele telefoon graag stil tijdens de les
- De entree is een rookvrije zone
- Download de hand-out via de QR-code aan het eind van de presentatie

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

2

2

Introductie

- Wie bent u?
- Wat zijn uw ervaringen met Eerste hulp aan kinderen?
- Wat zou u vandaag willen leren?

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

3

3

Programma

- [Back2Basics Reanimatie en AED](#)
- [Thema verdieping brandwonden](#)
- [Levensreddend handelen](#)
- [Scenariotraining op maat](#)
- [Afsluiting en evaluatie](#)

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

4

4

Back2Basics: Reanimatie en AED

Focus op de eigen vaardigheden
Toepassen van werkcirkels en samenwerking

5

Werkcirkels bij Reanimatie en AED

Figuur 3: Werkveld reanimatie met cirkels

Cirkel 1: actieve deelnemers reanimatie; zij geven BLS dan wel ALS
Cirkel 2: degenen die elke twee minuten de BLS dan wel ALS afwisselen
Cirkel 3: andere betrokkenen bij de reanimatie

Kwaliteitskader first responder reanimatiezorg • Alarmeringscriterium en samenwerking

6

Keten van overleving: Jij maakt het verschil!

7

Waarschuwingssignalen voorafgaand aan de reanimatie:

- Drukkende pijn op de borst
- Uitstralende pijn naar de armen of schouderbladen, hals, kaak of maagstreek
- Zweten, misselijkheid en braken
- Kortademigheid, moeheid en duizeligheid

Veel slachtoffers hebben in de uren voorafgaand aan de reanimatie al klachten, bij twijfel bel 112, snelle herkenning kan een circulatiestilstand voorkomen.

8

Meldkamerinstructie bij reanimatie

NO: Geen bewustzijn

NO: Geen normale ademhaling of twijfel

GO: Start onmiddellijk met reanimatie

In 80% van de gevallen is de reanimatie herkend en aangevangen voor aankomst van de ambulance. Snel herkennen en alarmeren leidt tot een snellere opstart van de reanimatie en bescherming van de hersenen. Meldkamer helpt middels reanimatiebegeleiding en hulp bij het lokaliseren van een AED.

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

9

9

Borstcompressies zo kort mogelijk onderbreken:

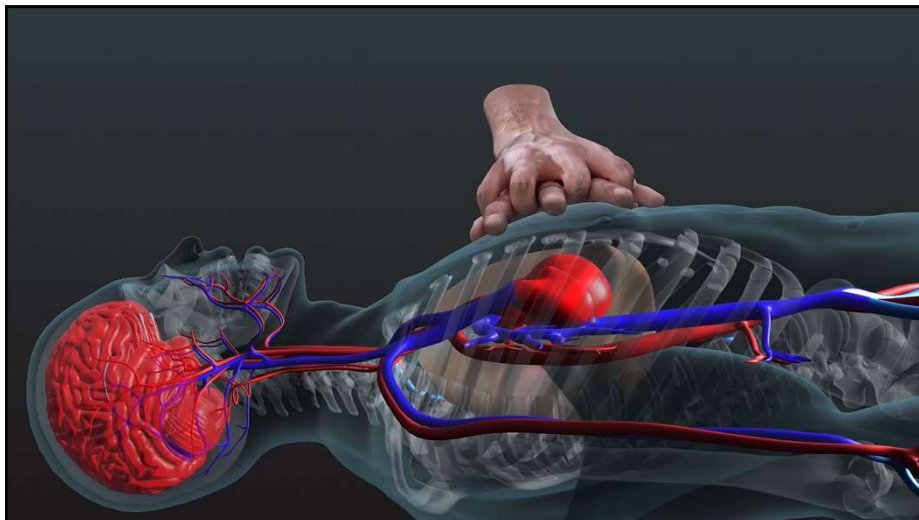
- Het onderbreken van borstcompressies is ongunstig voor de uitkomst van de reanimatie.
- Borstcompressies worden bij voorkeur uitgevoerd op een harde ondergrond indien dit zonder vertraging mogelijk is.
- **Het verplaatsen van een slachtoffer naar een harde ondergrond heeft geen prioriteit.**
- Bij reanimatie op een zachte ondergrond moet aandacht worden besteed aan de diepte van de compressies om de effectiviteit te waarborgen.
- **Streef naar maximaal vijf seconden onderbreking van borstcompressies voor het beademen**
- Geef 2 beademingen binnen 5 seconden, ga zoveel mogelijk door met reanimeren tijdens het bevestigen van de AED-elektroden en start direct na de schok de reanimatie weer op.

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

10

10

11

Volgorde van handelen bij basale reanimatie van volwassenen

Slachtoffer reageert niet

→ (aak) 112 bellen

→ Open de luchtweg

→ Ademhaling niet normaal

→ 30 borstcompressies 2 beademingen

→ Ga door met basale reanimatie 30:2

→ Onderbrek borstcompressies en beademingen zo kort mogelijk

→ Zodra de AED er is, zet deze aan en voer de gesproken opdrachten direct uit.

LAAT een AED halen indien beschikbaar

ALLEEN? MAAL een AED indien binnen één minuut beschikbaar

Demo video's

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

12

12

Meer nadruk op zorgvuldig plakken van de elektroden

- Sluit de AED-elektroden zo snel mogelijk aan.
- Eén elektrode wordt op de borstkas geplaatst direct onder het rechter sleutelbeen, dicht tegen het midden van de borstkas.
- De andere elektrode wordt enkele centimeters onder het midden van de linker oksel geplaatst.
- Laat de AED ingeschakeld nadat de circulatie is teruggekeerd en laat de elektroden zitten.
- Advies: AED-elektroden die voor alle leeftijden universeel zijn, zodat geen kostbare tijd verloren gaat met het wisselen van de elektroden.

Figuur 6.3 - Plaats van de elektroden van de AED

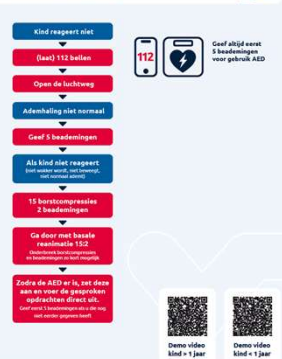
Het starten of het niet starten van een reanimatie.

- **Wanneer een niet-reanimatieverklaring wordt aangetroffen, dient de reanimatie gestopt of niet gestart te worden.**
- First responders starten altijd met reanimeren tenzij:
 - Er gevaar dreigt
 - Overduidelijk is dat reanimatie niet zinvol meer is
 - Wanneer een naar het slachtoffer te herleiden wilsverklaring wordt aangetroffen, waaruit blijkt dat het slachtoffer niet gereanimeerd wil worden.
- Tijdens of voorafgaand aan een reanimatie wordt door de first responders niet actief gezocht naar een niet-reanimatieverklaring, -penning, etc. Dit om onnodige vertraging te voorkomen en de kans op overleven te vergroten.

Reanimatie kind:

Volgorde van handelen bij basale reanimatie van kinderen

Plaatsing AED elektroden bij baby's en kinderen voor-achterwaarts

- Plaats de AED elektroden voor-achterwaarts bij kinderen die gemakkelijk op de zij gedraaid kunnen worden
- Plaats de voorste elektrode op het midden van de borstkast (iets meer links dan rechts van het borstbeen) Plaats de achterste elektrode in het midden van de rug tussen de schouderbladen.
- Bij kinderen die niet gemakkelijk op de zij gedraaid kunnen worden, plaats je de elektroden op dezelfde manier als bij volwassenen.

Figuur 7.5 - Aanbrengen elektroden

Figuur 7.6 - Aanbrengen elektroden

Reanimatie en AED: Praktisch oefenen

Reanimatie en AED Volwassenen
Toepassen van werkcirkels, afwisselen van hulpverleners en overdracht ambulance

Reanimatie baby en kind

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

▶ 17

17

Vragen?

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

▶ 18

18

Programma

- [Back2Basics Reanimatie en AED](#)
- [Thema verdieping brandwonden](#)
- [Levensreddend handelen](#)
- [Scenariotraining op maat](#)
- [Afsluiting en evaluatie](#)

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

▶ 19

19

Thema verdieping: Brandwonden

Jaarlijks gemiddeld 92.000 personen met brandwonden
waarvan 9.000 in het ziekenhuis en 900 in een
brandwondencentrum

25% van de patiënten in het brandwondencentrum is jonger
dan 5 jaar

Piekleeftijd tussen de 7 en 14 maanden

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

▶ 20

20

Stellingen brandwonden

- Elke cursist ontvangt een rode en een groene kaart.
- In de presentatie verschijnt een stelling.
- Bent u het eens met de stelling houdt dan de groene kaart omhoog. Bent u het oneens dan de rode kaart.

 Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026 21

21

Een gedeeltelijke verbranding is rood, pijnlijk en gezwollen

 Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026 22

22

Sinds 2021 andere indeling van brandwonden (internationaal):

Bron: Wikipedia Doornik, Hildebrandt, from Kansas City, MO, USA

Oppervlakkige verbranding

Gedeeltelijke verbranding

Bron: Vakblad Vroeg

Volledige verbranding

 Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026 23

23

Kleding moet worden verwijderd bij een verbranding

 Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026 24

24

Verwijder zo snel mogelijk (tijdens het koelen) kleding, sieraden en een eventuele luier.

Knip kleding, rondom vast gesmolten kleding, zoveel mogelijk weg.

Maar liefst 80% van de ouders zou de kleding aan laten bij een brandwondenongeval. Dat blijkt uit een inventarisatie van de Nederlandse Brandwondenstichting. Dat terwijl het aan laten van de kleding tot onnodig ernstige brandwonden bij kinderen leidt en het advies al in 2018 is gewijzigd.

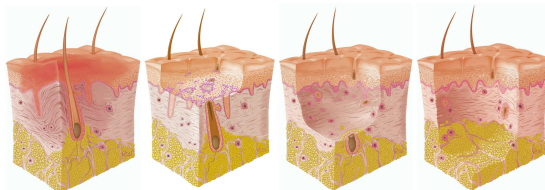

Bron: Brandwondenstichting

Bij brandwonden koelen we 10 tot 20 minuten

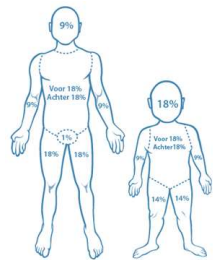
- Koel 10-20 minuten met lauw, zacht stromend leidingwater.
- Geen kraan of douche?
Al het water is beter dan niet koelen, ook slootwater.
- Voorkom dat het lichaam afkoelt en koel alleen de wond.
- Koelen is zinvol tot 3 uur na de verbranding.
Je kunt zo de pijn verlichten.

Bron: Medicalfacts; M.E.H. Jaspers

De leeftijd van het slachtoffer speelt een belangrijke rol bij de ernst van de verbranding.

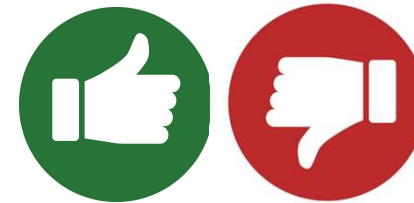

Regel van negen bij kinderen tot 9 jaar:

<1 jaar oud	1 jaar of ouder, per jaar
Hoofd: 18%	Hoofd: -1%
Been: 14%	Been: +0.5%

Figuur 1 Regel van negen voor volwassenen en kinderen. (Bewerkt uit: EMSB course manual 2018)

Bij een vergiftiging moet je een kind laten braken

Vergiftiging bij kinderen

- Kinderen van 0-4 jaar zijn het vaakst slachtoffer van vergiftiging
- Bel 112 als het kind suf, bewusteloos of benauwd is of wanneer een (knoopcel)batterij is ingeslikt
- Bel in alle andere gevallen de huisarts of huisartsenpost
- Vertel om welke stof het gaat en volg de instructies

De meest voorkomende vergiftiging bij kinderen wordt veroorzaakt door schoonmaakmiddelen

Vergiftiging bij kinderen

Meest voorkomende oorzaak van vergiftiging zijn geneesmiddelen, gevolgd door huishoudmiddelen, planten en paddenstoelen

Meest gevaarlijke vergiftigingen zijn medicijnen en alcohol

Jaarlijks worden 2300 kinderen met een vergiftiging opgenomen in een ziekenhuis

Circa 3 kinderen per jaar overlijden aan vergiftiging

Vergiftiging bij kinderen

Verschuinselen zijn afhankelijk van de stof

Zonder direct aanwijsbare reden plotseling ziek worden

Problemen met slikken en ademen

Brandwonden op de lippen, tong en gehemelte en er treden bloedingen op

Pijn in de maag en darmen

Sufheid en bewusteloosheid

Er zit geen verschil tussen spoelen met een oogspoelfles of spoelen met kraanwater

- ☎ Bel, of laat bellen, naar 112 of de huisarts.
- 👤 Laat het slachtoffer liggen of kantel het hoofd.
- 👁 Houd het oog open.
- ⌚ Spoel het oog minstens 15 minuten, laat het slachtoffer tijdens het spoelen zijn oog in alle richtingen draaien.
- ⚡ Voorkom dat het spoelwater in het andere oog loopt.
- 👉 Spoelen kan ook met een oogspoelfles, oogdouche of speciale neutraliserende oogspoelmiddelen.
- ⚠ Houd de verpakking of het veiligheidsinformatieblad beschikbaar voor de professionele hulp.

Bron: Cederroth

Bron: Plum

Bron: Diphoterine

Bron: Kaiserkraft

Bij een brandwond mag je na het koelen de wond afdekken met huishoudfolie

- Dek de brandwond losjes af met plastic huishoudfolie of een niet-verklevend kompres.
- Hydrogel mag niet gebruikt worden bij chemische brandwonden.
- Hydrogel mag niet gebruikt worden als al maximaal is gekoeld.

Bij elektriciteitsletsel zijn er altijd 2 brandwonden

Er kan sprake zijn van een brandwond bij de stroomingang en uitgang, maar dat hoeft niet.

Naast zichtbaar letsel kan er ook sprake zijn van inwendig letsel of stroomnissen in de vitale functies.

Zorg dat je zelf niet getroffen wordt door de elektriciteit.
(Schakel de stroom uit, trek de stekker uit het stopcontact, druk de noodstop in of verbreek het contact)

Beoordeel eerst de vitale functies en verleen daarna Eerste Hulp.

Bron: Lotuskring West-Brabant

Vragen?

41

Programma

- [Back2Basics Reanimatie en AED](#)
- [Thema verdieping brandwonden](#)
- [Levensreddend handelen](#)
- [Scenariotraining op maat](#)
- [Afsluiting en evaluatie](#)

42

Levensreddend handelen:

43

Levensreddende handelingen + dilemmakaart

Maak groepen en beoefen de praktische handelingen

1: Draaien van buik naar rug en stabiele zijligging

2: Rautek (niet tillen), Rautek vanuit de stoel

3: Verslikking volwassenen, baby en kind

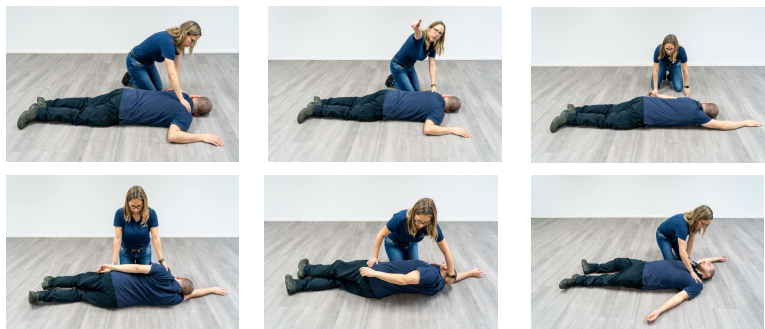
4: Dekverband en wonddrukverband.

Kort nabespreken van de gekozen dilemmakaarten.

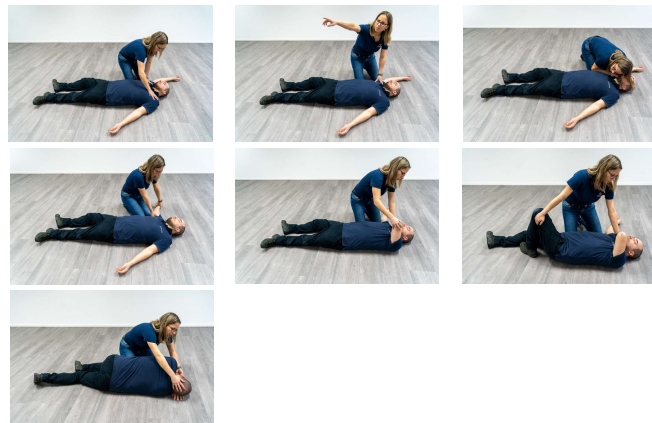
44

Station 1: Draaien van buik naar rug

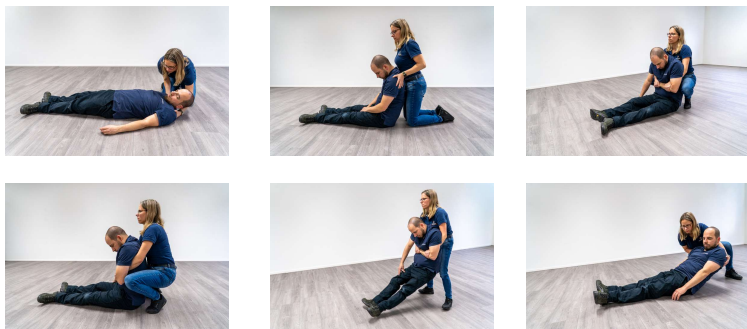
45

Station 1: Stabiele zijligging

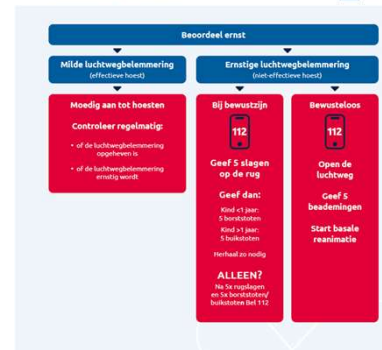
46

Station 2: Rautek

47

Volgorde van handelen bij verslikking/ verstikking van een kind

48

Twee-duimen-omcirkeltechniek (TDOT) bij verslikking én reanimatie kind jonger dan 1 jaar.

- Borststoten bij verslikking van een baby worden op dezelfde manier uitgevoerd als de borstcompressies (twee duimen op het borstbeen terwijl je de borstkas omvat).
- Plaats van duimen bij borstcompressies baby reanimatie duidelijker omschreven: Midden op de borstkas, op de onderste helft van het borstbeen.

Figuur 7.16 - Borststoten bij een kind jonger dan één jaar.

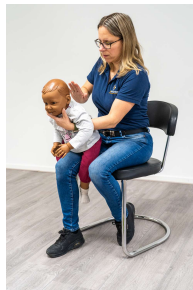
Figuur 7.3 - Borstcompressies bij kind jonger dan één jaar.

Verslikking baby

Verslikking kind

Levensreddende handelingen + dilemmakaart

Maak groepen en beoefen de praktische handelingen

1: Draaien van buik naar rug en stabiele zijligging

2: Rautek (niet tillen), Rautek vanuit de stoel

3: Verslikking volwassenen baby en kind

4: Dekverband en wonddrukverband.

Kort nabespreken van de gekozen dilemmakaarten.

Vragen?

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

▶ 53

53

Programma

- [Back2Basics Reanimatie en AED](#)
- [Thema verdieping brandwonden](#)
- [Levensreddend handelen](#)
- [Scenariotraining op maat](#)
- [Afsluiting en evaluatie](#)

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

▶ 54

54

Scenariotraining op maat

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

▶ 55

55

Scenario training:

- Verdeel de cursisten in 4 groepen.
 - Elke groep krijgt een letsel toebedeeld:
Ziektebeeld, brandwond, hoogenergetisch letsel of – wond/kleinongeval
 - Iedere groep bedenkt zelf een scenario, met 1 of 2 slachtoffers, dat realistisch is en werkt dit uit aan de hand van het scenarioformulier.
 - Maak voor praktijkoefeningen gebruik van het oefencentrum.
 - Volg zoveel mogelijk de interne procedures en middelen (Ploegleider BHV, portofoons, etc.)
 - Maak gebruik van de Levi-pop of verslikkingskind als slachtoffer of van een cursist.
- Voor het ziektebeeld kan eventueel i.p.v. acteren ook een vraag en antwoord werkvorm worden gebruikt.

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

▶ 56

56

Vragen?

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

▶ 57

57

Dank voor uw aandacht

Download de hand-out en alle instructiekaarten via onderstaande QR:

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

▶ 58

58

Programma

- [Back2Basics Reanimatie en AED](#)
- [Thema verdieping brandwonden](#)
- [Levensreddend handelen](#)
- [Scenariotraining op maat](#)
- [Afsluiting en evaluatie](#)

Eerste Hulp aan kinderen en BHV kinderopvang 2025-2026

▶ 59

59